

MARNÓ JÁNOS

Mégis a vonásaim

Nádas Péternek

Ujjammal horgot formázva lógok
a riglin a klozetablakban,
s fürkészem rézsút egy ház kéménye
mögé rejtőzni lejtő sárga
napgolyót – melynek a tűzére
lódultam volna fagyott arcomat
kiereszteni. Tudtam, persze, hogy
késésben vagyok. Előretékintő
és hátráltatott. Lábfejem, talpam,
lábszáram nagyjában egészében
egymásba süppedten csüggnek a térdem
szalagjain, s erre jön rá még
a képem – amiről fentebb beszéltem,
aggódó módban, és most a kémény
tömszi árnyékában mintha engedtek
volna mégis a vonásaim. Végét
járja egy év, délután kettő és
három között, hátam beleborzong
az alagút szájába, honnan nem
várunk fényt, ellenben túl a megszokott
hányingeren, és padlónk sem mozog.

Meztelenek és holtak

Nővérem emlékének

Meztelenek és holtnak azok a disznó-
tetemek mutatkoztak, amelyek régi
udvarunk komplikált alakzata mentén, a
széleken tehát, kezdtek a homályban
kiemelkedni, azaz a maró novemberi ködben,
kitüremkedni a fagyos földből,
varacskosan és roppant kövéren,
épp csak ébredeztem, nővérem
pedig már kint állt hálóingben,
ácsorgott hálóingecskéjében a nyitott
gangon, és sírt, tördelve kezecskéjét,
egyedül, mint az ujjam. A felnőttek sehol, nem
is hiányoljuk őket, körül az óriás
burgonya formájú, barnás-fekete bőrű
vagy héjú disznótetemek, a szívem

rendetlenkedik, kocánk persze
az óljában lapít, gyanítja bizonytal,
hogy közel a világ vége.
Érkeznek érte nemsoká' a falu
férfiai, a böllér és a haverok, ittasan,
röhögve, és abba a nővérem belepusztul.
Ő etette malackorában kicsi kezecskéjéből a kocát,
a reggeli forralt tej bőrét nyalogatta ki
belőle a malac, röfizve, mintha csak
kacarászna, régi udvarunk leírhatatlan ma.
Dalolhatja, ecsetelheti az ember, az
az udvar olyan, mint a semmi, mintha
tulajdonosa sem igen volna, egy sornyi
venyige, kecskeszőlő, az óltól jobbra,
mögötte pedig, tiszta terméskőből,
a Nagyfal, tetején, a magasba, cementpárna,
álma megannyi macskafalkának,
oly fal tehát, melyen túl az eget látni csak.
És kell-e több nekünk, idegeneknek?
Beborulhat, kiderülhet, vagy beesteledhet
akár. A fagyottföld színű tetemek azért
még mindig bent a szikes földben,
sötétkékes hátuk hullámzani látszik,
olykor szürkészöld színt kölcsönöz nekik
a köd, mitévő legyek, hogy nővérem
mégse fagyjon meg, hogy' tereljem
vissza őt mégis a házba, mely nem
otthonom, neki sem az, sem a családnak,
nehéz túrtóztatnem magam, kezem
is meg van kötve, szemem épp csak nyitva,
sarkában vöröses rög, nincs az a tyúk
vagy kutya, mely kikaparja onnan.
Nővérem haját régen csomókban
téptem, most meg reszket a lábfejem
is a takaró alatt, rázkódva reszket
vagy berreg inkább, mintha felhúzták volna
az este. Nővérem a gangon ebben a goromba
hidegben. Érzem, hiszen két ajtórésen
át is behúz ide, én meg egyedül, mint az ujjam,
holott mennyire félek elveszni bizonyos
hasonlatokban. Orrfacsaró, amikor
oszlásnak indulnak. Kocánk visítása
a régi pólyások visítozására emlékeztet;
mintha ölnék őket, és nem hagyják abba,
jeges szélrohamok csaptak a fülembé,
miközben a hűlő kályha mellett ülve
merítkeztem fülledt gondolataimban.

Kocánk, mintha kést köszörülnének
élesnél élesebbre hosszan, a szűk rés
a küszöb s az ajtószárny között azért
még megvan, nővérem és a valóság
azonban összeférhetetlen formákban
esnek egymásnak vagy egymás ellen,
azt meg nem mondja ember, ha megszólal:
„Felébredtem”. Mert az alapok rendben,
derekas munka, derékig érő gyerek-
méretű terméskőből áll együvé
haladtában az ember, csak a szigetelés,
szigetelés a szavak között, teszem, a falak
szárazon tartása, hogy a penészedéstől
óvjuk a bútort, a festményt, a tüdőnket,
tehát a bitumentekercs szigetelés,
az maradt hézagos, vagy eltűnt a ködben.